

Bilag til bet. o. lovf. vedr. ændr. af l. om en kornordning.

rug være forhøjet med ikke mindre end 18 kr. i de 5 år.

Fra 1964-65 til 1965-66 er der sket en forhøjelse til landmændene med 1 kr. pr. hkg hvede og 2 kr. pr. hkg rug svarende til 2 henholdsvis 4 pct., men i samme periode er landbrugets omkostninger steget med sandsynligvis 6-8 pct. Fra 1964 til 1965 er samtidig forarbejdnings- og fordelingsomkostningerne forhøjet yderligere med 6 pct. for rugbrød og 10 pct. for franskbrød.

Det ses altså, at landbruget har et betydeligt „efterslæb“ til gode i hele denne udvikling, hvorfor der med nedgangen i brødkornsarealerne taget i betragtning bør ske en forhøjelse af brødkornspriserne i 1966-67. Såfremt fastprissystemet ikke fortsættes, vil den umiddelbare virkning blive et fald i brødkornsprisen til landmændene i efteråret. Det forlyder således, at der allerede er handlet hvede af ny høst til 49-50 kr. pr. hkg tilkøbt mølle, hvilket højst betinger en pris på 46 kr. til landmændene imod den lovsikrede pris på 51 kr. i 1965. Da prisforholdene i 1965 allerede har medvirket til en kraftig reduktion af arealerne, må der forudses en meget drastisk reduktion i det kommende år, medmindre folketingsvedtaget at fortsætte den nuværende brødkornsordnings princip med faste priser.

Da der i forbindelse med en revision af landbrugets priser erfaringsmæssigt er en udtalt frygt for eventuelle *pristalsmæssige konsekvenser*, skal der samtidig med denne henvendelse peges på, at hver kroners forhøjelse af brødkornsprisen hidtil kun har haft en pristalseffekt på 0,021 points, jfr. den af folketingsudvalget afgivne betænkning i 1965 vedr. kornordningen, blad 457, side 8. Af de skete prisforhøjelser fra 1959 til 1965 har forhøjelsen til landmændene således haft en pristalseffekt på 0,03 points, mens forhøjelsen i forarbejdnings- og fordelingsleddet har haft en ca. 20 gange

større effekt på 0,6-0,7 points. Der skal videre peges på, at med det fra januar 1966 indførte pristal påvirker hver kroners forhøjelse af brødkornsprisen kun pristallet med 0,013 points, således at der skal 8 kroners forhøjelse til, før det overhovedet kan registreres i pristallet med blot 0,1 point.

Det har endvidere i debatten ofte været anført, at staten har betydelige udgifter ved den nuværende brødkornsordning. Det skal ikke bestrides, at der i brødkornsordningens første år skete en udvidelse af brødkornsdyrknningen, men i de senere år har brødkornsarealerne og navnlig rugdyrknningen været i stærk tilbagegang på grund af den manglende ajourføring af priserne. Der henvises i denne forbindelse til vedlagte bilag. For det kommende høstår er der tale om en 24 pct. reduktion i vinterhvedearealerne og en 47 pct. reduktion i rugarealerne, som derefter er nede på en fjerdedel af, hvad de var i 1961. Dermed vil der formentlig blive underskud af dansk rug, og hvedeoverskuddet vil blive yderst begrænset, således at statens overskudsproblem praktisk taget vil forsvinde i 1966-67. Derfor kan der næppe være statsfinansielle betæneligheder ved en forlængelse af de hidtidige brødkornsordningers fastprissystem, og der kan heller ikke være betæneligheder ved en ajourføring af priserne. Tværtimod kan der være valutariske betæneligheder ved ordningernes ophævelse. Dertil kommer, at en faktisk sænkning af producentpriserne i den nuværende situation virker helt urimelig.

Da en brødkornsordning med faste priser nu som i årene siden 1957-58 vil være af stor betydning for navnlig de økonomisk svage landmænd, der ikke har råd til at oplagre kornet til senere på høståret, skal De samvirkende danske Landboforeninger herved anmode folketingsudvalget om, at det hidtidige brødkornsordningsprincip videreføres i 1966-67 med ajourførte priser.

For De samvirkende danske Landboforeninger.

Anders Andersen.

Til det af folketingsudvalget nedsatte udvalg vedrørende kornordningen.